

FEDERALE OVERHEIDSDIENST
BINNENLANDSE ZAKEN

ALGEMENE INSPECTIE VAN DE FEDERALE POLITIE EN VAN DE LOKALE POLITIE

JAARVERSLAG ■ 2008 ■

Adres

Triomflaan, 174,
1160 Brussel (Metro DELTA).
Tel: 32 2 676 46 11
Fax: 32 2 676 46 02
Mail: info@aigpol.be
Website: www.aigpol.be

Verantwoordelijke uitgever:

François Adam, Triomflaan,174
1160 Brussel

De algemene inspectie dankt de Directie van de interne relaties en de Vertaaldienst van de federale politie voor de hulp bij het uitgeven van dit verslag.

Inhoudstafel

1	Voorwoord	2
2	De Directie Audit en Inspectie (IGIN)	3
2.1	Auditactiviteiten	3
2.2	Inspectieactiviteiten	6
3	De directie individuele onderzoeken (IGEO)	16
3.1	De organisatie	16
3.2	Statistieken 2008	18
4	Directie Statuten (IGST)	24
4.1	De Raad van Beroep	24
4.2	De Paritaire Commissie	28
4.3	Tuchtrecht	28
4.4	De algemene inspectie en deontologie	31
4.5	Evaluatie mandaathouders	31
4.6	Selectie mandaathouders	32
4.7	Nationale Selectiecommissie voor hogere officieren	34
4.8	De selectiecommissie voor personeelsleden van het niveau A	35
4.9	Het directiebrevet	35
5	De gedeconcentreerde posten	36
5.1	Antwerpen	36
5.2	Gent	37
5.3	Luik	37
5.4	Bergen	38
6	Personeel, begroting en logistiek	38
6.1	Personeel	38
6.2	Begroting	39
6.3	Logistiek	39
7	Diverse activiteiten	39

1 | Voorwoord

Onze partners vinden als bijlage het jaarverslag 2008 van de algemene inspectie van de federale politie en van de lokale politie.

Zoals de voorgaande jaren worden de kerntaken en een aantal specifieke activiteiten van de AIG geduid.

Deze kerntaken omvatten taken van inspectie en audit (directie IGIN), aangelegenheden betreffende het politiestatuut (directie IGST) en de administratieve en gerechtelijke onderzoeken (directie IGEO).

Binnen deze kerntaken vindt de lezer voor het jaar 2008 ook meer specifieke aangelegenheden die hetzij in het raam van haar jaarlijks actieplan, hetzij op uitdrukkelijke vraag van een van de partners werden onderzocht. Daarnaast worden door de leden van de AIG ook punctuele items behandeld, zowel op verzoek als op eigen initiatief, alsook specifiek opgedragen door de minister van Binnenlandse Zaken of Justitie.

Wij wensen u een fijne lectuur

De Inspecteur-generaal a.i.

François Adam

2 De Directie Audit en Inspectie (IGIN)

2.1 Auditactiviteiten

Ondanks het ruime personeelstekort in de hoofdzetel te Brussel en de hoge werklast van de gedeconcentreerde posten in de andere activiteitsdomeinen van de AIG, werden toch nog een aantal thematische audits op initiatief, over de zonale veiligheidsplannen uitgevoerd, naast de opdrachten op bevel van de Minister van Binnenlandse zaken en op verzoek van de bevoegde lokale politieoverheden.

We stellen vast dat er bij de lokale politieoverheden een groeiende interesse bestaat voor de auditactiviteiten van de AIG. Politiecolleges en -raden wensen steeds vaker ook mondeling geïnformeerd te worden over de gedane vaststellingen. Hetzelfde geldt voor de eigenlijke opvolging van de aanbevelingen.

Maar ook de korpschefs doen steeds vaker een beroep op de auditoren tijdens de opvolgingsfase van de audit om hen bij te staan bij het realiseren van de aanbevelingen en het verbeteren van de werking van hun zone.

De AIG volgt inzake adviesverstrekking de beroepsnormen van de IIA¹, die stellen dat auditoren raad mogen geven voor zover ze daarbij zelf geen managementverantwoordelijkheden op zich nemen..

De goede praktijken die de auditoren her en der opmerken tijdens de audits worden aan andere korpschefs die met gelijkaardige problemen worstelen meegedeeld zodat er een vruchtbare uitwisseling kan ontstaan over het hele grondgebied.

De auditoren nemen op gezette tijdstippen deel aan gespreksgroepen, reflectieateliers en ervaringsuitwisselingen in het opleidingsinstituut ICHEC over interne beheersing. Ze wonen eveneens de sessies bij die het IIA België organiseert over audit en interne beheersing in de publieke sector.

Audits in uitvoering of afgesloten in de loop van 2008

Audits op bevel of verzoek van de bevoegde overheden, inzake de belangrijkste organisatieprocessen	Uitvoeringsfase van de audit ²
Politiezones	
1. Ans St-Nicolas	Afgesloten in 2008
2. Basse-Meuse	Afgesloten in 2008
3. Beyne-Fleron-Soumagne	Afgesloten in 2008

⁽¹⁾ Institute of Internal Auditors

⁽²⁾ A : voorbereidingsfase, B : terreinfase, C : rapporteringsfase, D: opvolgingsfase

Audits op bevel of verzoek van de bevoegde overheden, inzake de belangrijkste organisatieprocessen	Uitvoeringsfase van de audit
Politiezones	
4. Buggenhout-Lebbeke	D
5. Centre Ardenne	D
6. Dendermonde ³	D
7. Deinze-Zulte	D
8. Entre-Sambre-et-Meuse	D
9. Gaume	Afgesloten in 2008
10. La Louvière	Afgesloten in 2008
11. Les Collines	A
12. Lowazone	B
13. Nivelles Genappe	Afgesloten in 2008
14. Orneau-Mehaigne	D
15. Orne-Thyle	D
16. Polder	D
17. Rupel	D
18. Semois et Lesse ⁴	A
19. Tienen - Hoegaarden	A
20. Westkust	D

De audits “op bevel” of “op verzoek” die in uitvoering waren in 2008 gaven aanleiding tot zo’n 62 **aanbevelingen**. De meest voorkomende gaan over volgende domeinen:

- de inbreng van het personeel in het beslissingsproces (participatief beleid), als belangrijk cultuurelement in de organisatieontwikkeling bij de lokale politie;
- de interne en externe communicatie (documentatiebeheer en archivering; informatie-uitwisseling zowel (inter)zonaal als tussen de beide niveaus van de geïntegreerde politie...);
- organisatie van de functionaliteiten onthaal, wijkwerking en interventie;
- het belang te beschikken over adequate functiebeschrijvingen;
- resultaatgericht werken (activiteitsmetingen, bevraging betrokken partijen, vastleggen van doelstellingen...);
- de controlefunctie op de werkzaamheden door de officieren en middenkaders die vaak voor verbetering vatbaar is;
- de leiderschapstijl (chefs onvoldoende beschikbaar en luisterbereid);
- de formele organisatiestructuur komt vaak niet overeen met de gangbare wijze waarop de activiteiten gepland, uitgevoerd, beheerst en gecontroleerd worden;
- niet-gebruiksvriendelijke of onbestaande procedures.

⁽³⁾ Evaluatie-audit 4 jaar na de 1ste audit

⁽⁴⁾ Reikwijdte van de audit beperkt op vraag van de bevoegde overheid

Audits op initiatief (zonale veiligheidsplannen = ZVP)	Uitvoeringsfase van de audit
Politiezones	
21. Doornik	Afgesloten in 2007
22. La Mazerine	Afgesloten in 2008
23. Waterloo	Afgesloten in 2008
24. Botte du Hainaut	Afgesloten in 2008
25. Entre-Sambre et Meuse	Afgesloten in 2008
26. Val de l'Escaut	Afgesloten in 2008
27. Nivelles – Genappe	Afgesloten in 2008
28. Sud Luxembourg	Afgesloten in 2008
29. Flowal	Afgesloten in 2008
30. Les Arches	C
31. Seraing-Neupré	C

Gedurende 2008, werden 11 audits “op initiatief”, rond het thema van de omzetting van de doelstellingen uit de ZVP, verdergezet of beëindigd.

Via deze audits wordt nagegaan hoe de zones omgaan met het beleidsinstrument dat een ZVP is.

De evaluatie van de resultaten gebeurt aan de hand van een synoptische tabel, die per onderzochte fase nagaat in welke mate de vastgestelde situatie te rijmen valt met de gangbare goede praktijken inzake actieplannen. Voor elke onderzochte fase werd er een quotering gegeven. Aangezien er geen aanbevelingen geformuleerd werden, wordt er niet voorzien in een opvolging. Het opzet was om een “foto” te maken van hoe het er aan toe gaat in een beperkt onderdeel van de werking van een politiezone.

De voornaamste vaststellingen zijn

- de beheerscyclus van de actieplannen (vanaf de planning tot de aanpassing van de acties op het terrein) wordt algemeen goed gevolgd;
- in sommige gevallen gebeurt er een zeer grondige analyse van de verwachtingen van diverse partners van de zone⁵. Meestal wordt hiervoor een enquête gehouden: zo heeft de politiezone les Arches ter voorbereiding van haar zonaal veiligheidsplan 2009-2012 een vragenlijst opgestuurd aan alle politieraadsleden, en heeft de zone Seraing-Neupré bevestigingen georganiseerd tijdens de consultatieve commissies;
- de geslaagde aanpak van de actieplannen, hangt vaak af van de persoonlijke motivatie en het kennisniveau van de verantwoordelijke voor de uitvoering;
- de uitvoering van de activiteiten wordt op regelmatige basis gecontroleerd en maakt het voorwerp uit van de nodige aanpassingen;
- het informatie-en communicatieproces wordt vaak vergemakkelijkt door beheersinstrumenten zoals het stuurbord. Deze dragen bij tot een degelijke opvolging van de acties die de korpsleiding onderneemt en helpt hen verantwoording afleggen naar de overheden.

⁽⁵⁾ Wat helemaal in de lijn ligt van wat aanbevolen wordt in de handleiding voor het opstellen van het ZVP 2009-2012, opgesteld door CGL.

2.2 ■ Inspectieactiviteiten

■ Controle op de repatriëringsopdrachten

Alhoewel in mindere mate werden er, zoals in 2007, door de AIG in 2008 controles gedaan op de uitvoering van de repatriëringsopdrachten verzekerd door de luchthavenpolitie LPA/BRUNAT. Onze vaststellingen en bevindingen werden overgemaakt zowel aan de heer Minister van Binnenlandse Zaken als aan de bevoegde politieoverheden ter zake.

Er werden 13 controles op de inschepingsprocedure op lijnvluchten uitgevoerd, tegen 28 in 2007.

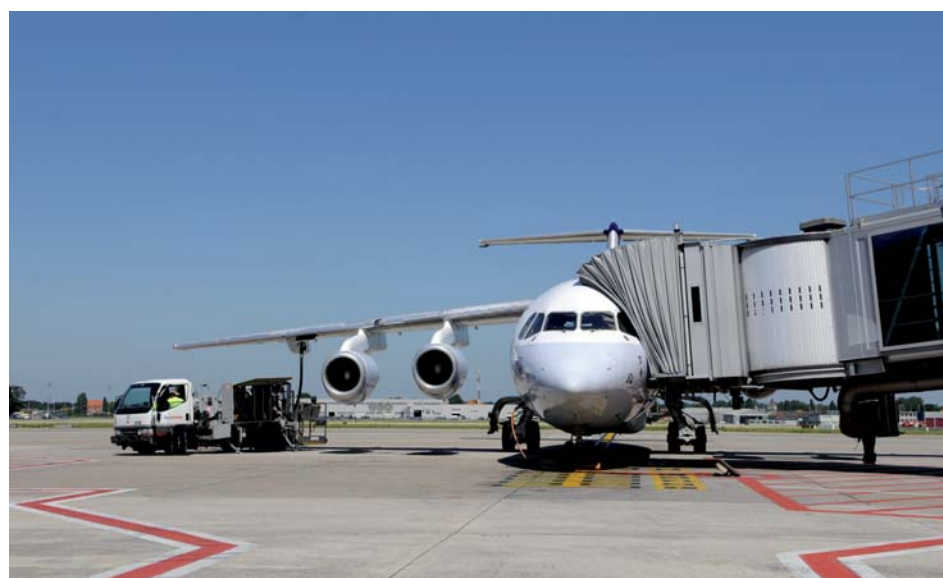
Onze diensten voerden tevens één toezicht uit op een lijnvlucht tijdens een zending naar Katmandu. Deze controle omvatte het volledige verloop van de opdracht tot de uitlevering van de te repatriëren persoon aan de overheid van het land van bestemming.

5 beveiligde vluchten werden door onze diensten opgevolgd, waarbij 3 over het volledige verloop van de opdracht, d.i. vanaf de uithaling van de te repatriëren personen tot de uitlevering aan de overheden van het land van bestemming.

De overige 2 controles betroffen enkel de opvolging van de uithaling en de inscheping. De laatste van deze controles werd noodgedwongen beperkt tot de uithaling en inscheping aangezien de leden van de AIG het benodigde visum niet hadden verkregen ten einde de volledige opdracht te kunnen volgen tot in Kinshasa.

Tijdens de uitgevoerde controles werden er geen onregelmatigheden vastgesteld lastens de personeelsleden van LPA/BRUNAT.

Jaar	Aantal verwijderingsprocedures ⁽⁶⁾	Aantal escortes door LPA/BRUNAT
2008	8.437	824

⁽⁶⁾ cijfers via DGA/DAC/LPA

⁽⁷⁾ idem

■ Het beheer van de gehypothekeerde capaciteit (Hycap)

Zoals in het verleden, en conform Pt 5.3 van de ministeriële richtlijn MFO-2 van 29-05-07 (MB van 04-07-07), heeft de AIG verslag uitgebracht aan de Minister van Binnenlandse Zaken over de aangewende middelen in het kader van Hycap.

In deze optiek vonden er bezoeken plaats in de verschillende zones en werden de Dirco's verzocht cijfermateriaal over te maken.

In 2008 werd er 1261 maal hycap geleverd, dit in tegenstelling tot 1012 maal in 2007, 1048 in 2006, 992 in 2005, 1070 in 2004 en 1128 in 2003.

De stijging is vooral te wijten aan de stakingen van het gevangenispersoneel en de terroristische dreiging in Brussel begin 2008.

In 794 van de gevallen (63% van het totaal in 2008 tegen 67% in 2007, 68% in 2006, 66% in 2005, 54% in 2004 en 44% in 2003) ging het hier om voetbalwedstrijden die echter maar 35% van de Hycapcapaciteit opslochten (43% in 2007, 42% in 2006, 35% in 2005, 47% in 2004 en 41% in 2003): de reden hiervoor is dat in 62% van de gevallen er een maximale inzet was van 2 personeelsleden, meestal spotters.

Om de versterking Hycap samen te stellen werden de zones door de Dirco's, op vraag van DAO, 3992 maal benaderd (4054 in 2007, 3822 in 2006, 3680 in 2005, 4401 in 2204 en 7127 in 2003). In 57 gevallen werd de gevraagde versterking niet geleverd (66 in 2007, 88 in 2006, 47 in 2005, 89 in 2004 en 405 in 2003). Deze daling zou nog duidelijker geweest zijn indien men de 25 gevallen naar aanleiding van de ciperstaking, niet in rekening had gebracht.

Net zoals in vorige jaren werd de inzet van het personeel voor lokale evenementen als reden aangehaald om geen versterking hycap te moeten leveren.

Op nationaal vlak werd de prestatielijn maar voor 32,85% verbruikt, wat neerkomt op 164 FTE tegen 171 in 2007, 179 in 2006, 188 in 2005, 222 in 2004 en 364 in 2003, hetzij 0,60% van de capaciteit van de lokale politie.

■ Inspectie inzake het beheer en het behandelen van in beslag genomen goederen

De AIG heeft in 2008 een inspectie afgerond met betrekking tot het evalueren van de systemen die binnen de politiezones en bepaalde diensten van de federale politie gehanteerd worden inzake het beheer en het behandelen van in beslag genomen goederen.

De volgende categorieën werden weerhouden: verdovende middelen, wapens, gelden, voorwerpen gerelateerd aan woninginbraken en voertuigen.

Er werd ondermeer belang gehecht aan de bestaande interne en externe richtlijnen, de verspreiding, de controle, de opvolging en de afbakening van de verantwoordelijkheid.

Eveneens werd de nodige aandacht besteed aan de plaatselijke initiatieven, de beroepskennis en het verantwoordelijkheidsgevoel van de politieambtenaren op de verschillende echelons.

Tevens heeft deze inspectie rekening gehouden met de elementen die ingewonnen werden ter gelegenheid van andere door IGIN uitgevoerde opdrachten m.n. vaststellingen gedaan in het kader van inspecties en audits.

Ten einde een objectief beeld te kunnen weergeven van het onderzoek werd een representatief staal van 36 politiezones en 27 gespecialiseerde federale diensten (WPR⁸, SPN⁹, SPC¹⁰, LPA¹¹, FGP¹²) geselecteerd.

Conclusies voor de lokale politie:

In bepaalde zones werden risico's gedetecteerd die onmiddellijk met de dienstverantwoordelijken dienden te worden besproken en waarbij een opvolging werd gepland:

- aangezien er geen duidelijke termijnen vastgelegd zijn, kan de tijdspanne tussen het beslag en de neerlegging sterk variëren van politiedienst tot politiedienst.
- lokale richtlijnen van het Parket en interne richtlijnen van de politiediensten zijn soms verschillend van deze op nationaal vlak.
- niet iedereen is er zich van bewust dat het in beslag genomen goed in optimale omstandigheden dient bewaard en behandeld te worden, ten einde bijvoorbeeld het gevaar voor contaminatie van de sporen te voorkomen.
- de opvolging door de verantwoordelijken laat in veel gevallen te wensen over en in uitzonderlijke gevallen is er zelfs geen enkele vorm van controle.

De situatie kan zeer variabel zijn van zone tot zone onder invloed van een aantal factoren zoals de deconcentratie van kantoren in de zone, de moderne of verouderde infrastructuur, de leeftijd van de collega's, de middelen, de nabijheid en de lokale richtlijnen.

Conclusies voor de federale politie:

Algemeen hebben we bij de federale politie geen grote tekortkomingen vastgesteld.

Het actieterrein van de gespecialiseerde diensten is meestal meer afgebakend dan bij de lokale politie. Ze worden o.a. niet rechtstreeks geconfronteerd met bepaalde acties zoals bvb het inzamelen van wapens.

Desondanks hebben we de volgende voornaamste problemen vastgesteld:

- de onvoldoende kennis van de richtlijnen van het COIV (centraal orgaan voor de inbeslagneming en de verbeurdverklaring);
- ontbreken van duidelijke richtlijnen. Dergelijke richtlijnen zouden zeker op centraal niveau dienen te worden uitgewerkt en zouden leiden tot een grotere uniformiteit;
- ondersteuning van de informatica: o.a. registratie, opvolging, opzoeking,..;
- de condities van bewaring die soms risicovol zijn. Het feit dat vele infrastructuren niet voldoende beveiligd zijn buiten de normale diensturen;
- een zeker gebrek aan opvolging, te wijten aan te weinig responsabilisering.

⁽⁸⁾ WPR: Wegpolitie

⁽⁹⁾ SPN: Scheepvaartpolitie

⁽¹⁰⁾ SPC: Spoorwegpolitie

⁽¹¹⁾ LPA: Luchtvaartpolitie

⁽¹²⁾ FGP: Federale Gerechtelijke Politie

■ De nieuwkomers in de lokale politiezones

Als gevolg van diverse signalen, voerde de AIG in 2008 een onderzoek naar de “zwakheden” bij de “nieuwkomers” in de zones van de lokale politie en de genomen of te nemen maatregelen om de situatie te verhelpen.

30 zonechefs werden verzocht een vragenlijst in te vullen en 124 inspecteurs, die hun opleiding genoten tussen 2002 en 2007, werden bevroegd.

De vaststellingen uit het onderzoek hebben tot volgende voorstellen geleid:

- een strengere selectie inzake de motivatie voor het politieberoep, de maturiteit, de integriteit, het psychosociale aspect, de intellectuele en fysieke capaciteiten en het beheersen van de moedertaal.

Om het niveau van de kandidaten op te krikken is het wenselijk bij te dragen tot de ontwikkeling van voorafgaande politieopleidingen in samenwerking met de betrokken instellingen.

- met betrekking tot de opleiding:
 - gericht op de specifieke politiemateries met een verhoging van het aantal uren theorie en meer aandacht voor de praktijk op het gerechtelijk vlak en op het vlak van verkeer (inbegrepen processen-verbaal), alsook meer aandacht voor houding van de politieambtenaar tijdens interventies;
Hiertoe bestaan een aantal mogelijkheden: de duur van de opleiding verlengen, minder tijd besteden aan het psychosociale luik, de 2de taal of zelfs de portfolio en 2de taal schrappen (deze laatste zou later een functionele opleiding kunnen worden).
 - lessen die dichter aanleunen bij de realiteit van het terrein, beter geïntegreerd, beter gespreid in de tijd en die de grond van de zaken uitleggen.
 - een betere selectie en evaluatie van de lesgevers, die op hun beurt meer gemotiveerd, competent en beschikbaar moeten zijn. Een charter met hun verplichtingen moet hen ook worden voorgelegd.

- Om de doeltreffendheid van de alternerende en experimentele opleiding te verhogen, moet worden nagedacht over de algemene conceptie (bv. nut van de integratiestage) en de organisatiemodaliteiten van de stages. Aandacht moet hier geschonken worden aan de plaats (bv. het vermijden van kleine zones waar diversiteit ontbreekt alsook stedelijke zones waar het personeel nog mondeling verslag uitbrengt in plaats van zelf proces-verbaal op te stellen), de duur (gekoppeld aan de duur van de opleiding), de spreiding in de tijd, de keuze van de mentoren, de opvolging van de realisatie van de doelstellingen en de evaluaties.
 - een sterkere disciplinegeest in de brede zin (striktheid in het werk, respect, houding) en sterkere integriteit.
 - strengere vereisten en een strengere selectie tijdens de opleiding en de examens.
 - een beperkt aantal leerlingen per klas.
 - meer uniformiteit tussen de scholen.
 - bijzondere aandacht voor de selectie van het omkaderingspersoneel en de uitrusting en infrastructuur van de scholen.
- Bij hun aankomst in de zones zou een aantal nieuwkomers ook beter begeleid en systematischer moeten worden opgevolgd, en niet afwachten tot wanneer ze de kennis bezitten (normaal in de school verworven), maar wel de gewenste ervaring in hun nieuwe omgeving.

■ Onderzoek interventietijden en types dispatching

In het regeerakkoord van 18 maart 2008 werd voorzien dat *“De regering overweegt om voor elke politiezone maximale interventietijden in te voeren voor dringende oproepen.”*

Op 16 mei 2008 werd de AIG door de Minister van Binnenlandse Zaken met een onderzoek ter zake gelast. Het onderzoek bestaat uit twee luiken:

- 1° Onderzoek m.b.t. interventietijden bij dringende noodoproepen (meer bepaald om na te gaan of de situatie problematisch is en of er eventueel een normering nodig is).
- 2° Een analyse omtrent de effecten van de verschillende keuzes qua dispatching op de werking van de geïntegreerde politie.

Door de gevoeligheid van de materie en de massa te verwerken gegevens, diende de ganse operatie zorgvuldig voorbereid te worden. Hiertoe werd in de schoot van de AIG een werkgroep opgericht.

Gelet op het expliciete verzoek van de minister om voorafgaand te overleggen met de lokale politie en de federale politie, werd eveneens een gemengde begeleidingscommissie opgericht.

Uit een analyse van de bestaande klachten bleek dat de interventietermijnen op het eerste zicht geen probleem vormden. Nochtans zijn de deelnemers het er over eens dat dit niet betekent dat er niet meer zou moeten worden gemeten of dat er geen inspanningen meer zouden moeten worden geleverd om het interventiegebeuren beter te organiseren. Dit alles blijft noodzakelijk in het licht van een continue verbetering ervan.

In aanwezigheid van alle betrokken partijen werden de kernbegrippen van de

opdracht, zoals "interventietijden" en "noodoproepen", verduidelijkt. De belangrijkste methodologische opties werden eveneens geschetst :

- er werd beslist dat het onderzoek betrekking zou hebben op interventiegegevens over een volledig jaar, meer bepaald van 01-09-2007 tot en met 31-08-2008, waardoor over de meest recente gegevens zou worden beschikt;
- de pertinente cijfergegevens omtrent interventietermijnen dienden uit de databanken van de verschillende provinciale Communicatie- en Informatiecentra (CIC) gehaald te worden om daarna, met de ondersteuning van analisten (federale politie), verwerkt en in de juiste vorm gegoten te worden teneinde een juiste interpretatie mogelijk te maken;
- interviews van sleutelfiguren over het ganse land en behorende tot de twee politieniveaus zouden moeten toelaten om het cijfermateriaal te contextualiseren en effecten van de verschillende types van dispatching te evalueren.

De fase van gegevensinzameling werd eind 2008 voltooid. De terreinfase moet tegen eind februari 2009 uitgevoerd zijn. Er wordt beoogd om nog voor de zomer van 2009 een eindrapport te kunnen afleveren.

■ Problematiek van de takelingen

In het raam van het actieplan 2007 van de AIG werd voorgesteld om onder andere de problematiek van het takelen van voertuigen te evalueren en waar nodig aanbevelingen te formuleren om de bestaande toestand te verbeteren.

Een toename van het aantal klachten toonde de integriteitrisico's voor het politiepersoneel in dit domein aan (financiële en eventuele andere voordelen in natura).

Daarnaast zijn de geldelijke belangen voor de takeldiensten blijkbaar zo dat het al dan niet beschikken over "bevriende" politieagenten van vitaal belang kan zijn voor de betrokken firma's. Dit vormt uiteraard een ideale voedingsbodem voor dubieuze praktijken.

Het doel van deze inspectie was het inventariseren en het evalueren van de voorziene procedures, nagaan of deze gekend zijn en/of deze correct worden toegepast om eventuele misbruiken, nalatigheden of fouten bij takelingen te detecteren en te voorkomen.

Eerst en vooral onze diensten een onderhoud gehad met magistraten van het COIV¹³, een advocaat-generaal en een magistraat van het politieparket, die allen nauw betrokken zijn bij de problematiek rond het takelen van voertuigen en de eventuele gerechtskosten die dit kan meebrengen.

Teneinde de inspectie tevens zo grondig mogelijk te kunnen uitvoeren, werd er in bepaalde politie-eenheden een controle verricht op de inhoud van een aantal proces-verbaal waarin sprake is van de takeling van een voertuig. Om te kunnen overgaan tot dit onderdeel van de inspectie werden de procureurs-generaal aangeschreven en allen hebben zich schriftelijk akkoord verklaard met de voorgestelde werkwijze.

⁽¹³⁾Centraal Orgaan voor de Inbeslagneming en de Verbeurdverklaring

Om een zo volledig en objectief mogelijk beeld te krijgen heeft de AIG 59 lokale en 13 federale politiediensten bezocht. Bij de federale politie werden zowel diensten van de WPR, SPN, SPC, LPA als één dienst van de FGP bezocht.

Alhoewel nog in de redactiefase, tekenen de volgende lijnen zich reeds af, zowel wat de lokale als de federale politie betreft :

- Voor een meerderheid van lokale politiezones en diensten van de federale politie kan gesteld worden dat de leden ervan op een professionele wijze te werk gaan en zich terdege bewust zijn van de belangrijke rol die zij dagelijks te vervullen hebben. Zij zijn integer en zetten zich volledig in om hun taak naar behoren uit te voeren en om de maatschappij en de diverse partners van de politie op een zo correct mogelijke manier te dienen;
- Er is nood aan duidelijke, volledige en bijgewerkte interne richtlijnen. Deze richtlijnen zijn een onmisbaar werkinstrument en een leidraad voor alle leden van de organisatie;
- In samenhang met het bestaan van interne richtlijnen in het raam van het takelen van voertuigen, is de interne communicatie van de richtlijnen naar de overige leden van de zone of dienst minstens even belangrijk;
- De hiërarchische en / of functionele oversten hebben ontegensprekelijk een belangrijke rol te vervullen op het vlak van de controle en de opvolging van de dossiers.

Op het niveau van de parketten is er nood aan eenduidige, eenvoudige en duidelijke richtlijnen aangezien er immers problemen kunnen ontstaan als het politieparket andere richtlijnen hanteert dan de magistratuur met dienst. Een eenvormige werkwijze voor alle parketten is eveneens wenselijk, wat zeker van belang kan zijn voor politiediensten die genoodzaakt zijn samen te werken met verschillende parketten.

■ Inspectie met betrekking tot de werking van de WPR

In het weekend van 23 en 24 februari 2008 werd uitgebreid in de pers bericht betreffende disfuncties bij de uitvoering van opdrachten van verkeersveiligheid binnen DAH¹⁴.

Hierbij werd beweerd dat een aantal personeelsleden zelf in de toestellen zouden blazen om aan hun aantal alcoholcontroles te komen. Daarnaast werd ook gemeld dat, om aan de noodzakelijke controles inzake zwaar verkeer te geraken, aan vuilniswagens zou gevraagd worden om een aantal maal over de weegbrug te rijden.

Naar aanleiding van deze berichtgeving werd door de Commissaris-generaal aan de AIG gevraagd een onderzoek terzake uit te voeren.

Voor wat de alcoholcontroles betreft, werd vernomen dat er een jaarlijks quotum opgelegd wordt (voor 2007 bedroeg de doelstelling 120.000 gecontroleerde bestuurders, inclusief de geschatte 25.000 voor de BOB-campagnes), dat door DAH per provincie wordt verrekend op basis van het aantal verkeersongevallen.

⁽¹⁴⁾DAH : directie van de wegpollitie

Wat de toestand van de weegbruggen betreft, werd vernomen dat er geen minimum aantal wegingen opgelegd wordt. Inzake het toezicht op zwaar vervoer wordt er jaarlijks enkel een minimum aantal 'manuren' opgelegd. Bij dit toezicht diende, volgens het actieplan 2007, niet alleen de nadruk gelegd te worden op de problematiek van overlading maar ook op de eerbiediging van de rij- en rusttijden en het houden van de onderlinge afstand.

Teneinde een zo volledig en objectief mogelijk overzicht te krijgen van de situatie, werden de 9 provinciale commandocentra en de 26 verkeersposten van de WPR door de diensten van de AIG bezocht.

Gezien de hoogdringendheid en de specificiteit van de problematiek werd gewerkt met een vragenlijst voorgelegd aan DAH en een overige vragenlijst aan een beperkt aantal leden van het uitvoerend personeel aanwezig in de posten tijdens onze bezoeken.

In haar besluiten en aanbevelingen meldde de AIG dat, hoewel zij geen concrete bewijzen van wanpraktijken terzake gevonden heeft, er niet ontkend kan worden dat de mogelijkheid tot zulke wanpraktijken bestaat, doch zeker niet stelselmatig of op grote schaal.

Het onderliggend probleem zou het personeelstekort en de werklast kunnen zijn, doch uit de verkregen antwoorden blijkt dat, behoudens twee, alle verkeersposten aan de door DAH opgelegde quota kunnen voldoen, hetzij in verband met de alcoholcontroles hetzij in verband met de controles op zwaar vervoer. Terzake beveelde de AIG aan dat de politieke overheden ook betrokken dienen te worden in het debat om duidelijk te bepalen welke de exacte doelstellingen terzake zijn zodat de DAH haar beleid hierop concreet kan afstemmen. De vraag dient gesteld te worden of er gestreefd wordt naar kwalitatieve opdrachten of men enkel kwantitatief materiaal wil voor de statistieken.

Bovendien stelde de AIG dat er een betere registratie, vassing en opvolging diende te gebeuren van de alcoholcontroles. Dit door het uitschrijven van duidelijke en eenvoudige richtlijnen en met de opstelling van een degelijk intern controlesysteem dat de directie zal toelaten toe te zien op de naleving van de richtlijnen binnen de onder haar ressorterende diensten en mede door de toetsingen en opvolgingen terzake desnoods haar beleidsplan en het takenpakket aanpassen aan de beschikbare middelen.

■ Triptiek van de gerechtelijke identificatie

In de loop van het jaar 2007 werd door het "Controleorgaan van het politionele informatiebeheer" (COC), een onderzoek verricht naar de kwaliteit van de informatie in de "Algemene Gegevensbank" (ANG).

Dit onderzoek richtte zich meer specifiek op het nagaan, aan de hand van de registers van de "gerechtelijke opsluitingen", of de hierin vermelde personen zoals bepaald in de MFO3, in ANG werden gevat met een foto, individuele beschrijving en vingerafdrukken;

In het begin van 2008 werd de algemene inspectie volgens de wettelijke bepalingen en op vraag van het COC gevraagd bijstand te verlenen op het terrein omdat de resultaten van dit onderzoek verontrustend waren.

Deze bijkomende opdracht werd uitgevoerd aan de hand van vragenlijsten en controles ter plaatse waarbij een zestigtal lokale politiezones en een dertigtal diensten van de federale politie werden bezocht.

Bij het neerschrijven van deze tekst was de terreinfase afgerond en was de redactiefase van het eindrapport ten behoeve van het COC in de eindfase. Als besluit uit dit onderzoek onthouden we dat de situatie sinds de vaststellingen van het COC weliswaar nog steeds niet bevredigend zijn, maar dat er wel verbeteringen merkbaar zijn en dit vooral in de onderdelen "individuele beschrijving" en "foto's".

De materie van de triptiek is uitermate complex. We konden ondermeer vaststellen dat er zowel verbeteringen dienen te worden aangebracht aan de procedures, de Informatietoepassingen, de opleiding van de opstellers als aan de controlemodaliteiten in de zones en federale diensten. Er is dus tijd nodig en een onmiddellijke en pasklare oplossing is momenteel niet voorhanden.

Op het ogenblik van de redactie van dit eindrapport werden al belangrijke stappen ondernomen in de goede richting. Zo werd op de raadgevingen van het "Controleorgaan" door het "College van de Procureurs-generaal" aanbevolen om op de eerste pagina van het PV weer te geven of de drie uit te voeren taken binnen het kader van de triptiek van de gerechtelijke identificatie, wel degelijk werden uitgevoerd. In de verbetering van de geïnformatiseerde toepassingen staat voor de "Federale Gerechtelijke Diensten" de aankoop van een dertigtal FIT stations (vingerafdrukken) op het programma. Dit zal ontegensprekelijk leiden tot een aanzienlijke verbetering en versnelling van de informatieflex tussen de verschillende diensten en de ANG. Ook op het lokale vlak doet men bijzondere inspanningen om deze toestellen aan te kopen.

Het blijft echter de taak van de AIG om deze problematiek blijvend op te volgen, dit in nauwe samenwerking met het COC.

■ Specifieke opmerking : inspectie op de controle naar de bezoekers in politiegebouwen

In het jaarverslag 2007 heeft de AIG het gebrek aan systematische controles van bezoekers van politiegebouwen opgeworpen. Deze problematiek is op heden nog steeds actueel. Bij brief van 13 april 2007 heeft de AIG de problematiek aangekaart bij de heer Minister van Binnenlandse Zaken. De AIG heeft gewezen op de grote risico's die gepaard gaan met de omissie van een systematische ANG-controlle en/of van een (voorafgaande) identiteitscontrole. De AIG heeft gesteld:

- dat het opleggen van een dergelijke identiteitscontrole niet in strijd is met de geest van de wet op het politieambt;
- dat controle van personen die een politiegebouw betreden niet beschouwd kan worden als een willekeurige controle of controle met discriminerend karakter uitgaande van de politie;
- dat een systematische controle van de signaleringsstatus van personen zelfs tot de kerntaken van de politie behoort o.m. in het kader van de "uitoefening van de gerechtelijke politie".

De AIG heeft ter zake voorgesteld om desgevallend een ministeriële omzendbrief uit te vaardigen.

De AIG stelt vast dat het Vast comité P in 2008, na een grondige juridische analyse van diverse wetteksten en richtlijnen (WPA, privacywet, MFO-3, ...), concludeert dat er een voldoende wettelijke basis is voor de uitvoering van een systematische identiteits- en ANG-controlle van bezoekers van politiegebouwen. Anderzijds stelt het Vast comité P eveneens dat de uitvaardiging van een specifieke dwingende richtlijn elke discussie zou moeten uitsluiten (zie: Raadsheer Frank Schuermans in Vigiles 2008/3, p. 127 - 135).

Op heden is de AIG niet op de hoogte van verdere initiatieven ter zake.

3 De directie individuele onderzoeken (IGEO)

De directie individuele onderzoeken is een operationele dienst van de algemene inspectie die gerechtelijke en administratieve onderzoeken uitvoert ten laste en ten ontlaste van de personeelsleden van de politiediensten. De dienst doet tevens aan bemiddeling tussen leden van de politiediensten en tussen politieambtenaren en burgers.

3.1 De organisatie

Leiding

De directeur heeft de algemene leiding en wordt bijgestaan door een adjunct van de andere taalrol. Deze laatste is de operationeel verantwoordelijke en hij coördineert de Franstalige dossiers. Een Nederlandstalige coördinator superviseert de Nederlandstalige dossiers.

Strategie en beleid

De leden van de directie zijn afkomstig uit de drie voormalige korpsen waardoor hun individueel opgedane ervaring ingezet kan worden in alle soorten onderzoeken. De directie onderzoeken richt zich naar die onderzoeken waarbij het een meerwaarde is dat een dienst extern aan de politiediensten het onderzoek uitvoert zoals fraude-dossiers, schietincidenten enz. Verder beoogt zij een nauwe samenwerking met de verantwoordelijken en de leden van alle politiediensten. De beide coördinatoren waken over de verdeling van de werkdruk tussen de directie IGEO en de vier gedeconcentreerde diensten.

De onderzoekers

De directie IGEO bestond in 2008 uit 22 leden die buitendiensten deden, waarvan 11 Nederlandstaligen en 11 Franstaligen. Alle operationele leden van de dienst doen onderzoeken op het terrein, naast hun eventuele specifieke beleidsverantwoordelijkheden.

De middelen

Dienstvoertuigen

De onderzoekers werken over het ganse Belgische grondgebied waardoor een deel van de capaciteit opgaat aan verplaatsingen. De directie IGEO beschikt over vijf vaste voertuigen die in de loop van 2008 een kilometerstand van 90.000 km bereikten.

Naast de eigen voertuigen maakt de dienst ook nog regelmatig gebruik van de voertuigen van de algemene diensten. Van dit gebruik worden geen statistische gegevens bijgehouden.

Informatica

De dienst beschikt over voldoende en aangepast informaticamateriaal om op professionele wijze onderzoeken uit te kunnen voeren.

Bewapening

De onderzoekers dragen nog steeds de wapens die zij ter beschikking kregen in hun eenheden van afkomst. De oude en verschillende soorten wapens dienen nog vervangen te worden door een uniforme en discrete bewapening.

Verhoorlokaal

Er zijn nu twee verhoorlokalen ter beschikking van de onderzoekers en één lokaal heeft de nodige infrastructuur om een line up te doen. Het lokaal moet nog verder ingericht worden om er audio visuele verhoren te kunnen uitvoeren.

De werking

Permanentie

De permanentie werd opgericht met de bedoeling om ook buiten de kantooruren ter beschikking te zijn van de gerechtelijke overheden voor het uitvoeren van gerechtelijke onderzoeken en om ter beschikking te zijn van de Minister van Binnenlandse Zaken en van de Minister van Justitie voor het dringend uitvoeren van een administratief onderzoek. De permanentie bestaat uit een Nederlandstalige en een Franstalige onderzoeker. Zij zijn permanent oproepbaar voor een binnen- of buitendienst.

In 2008 was in 28 gevallen de onmiddellijke interventie van een ploeg onderzoekers nodig. Deze interventies gebeurden hoofdzakelijk in opdracht van de gerechtelijke overheden, maar kunnen zich ook voordoen op vraag van de heer Minister van Binnenlandse Zaken.

Jaar	Aantal oproepen	Onmiddellijke interventies
2004	171	17
2005	271	22
2006	251	13
2007	343	13
2008	266	28

Hierna volgt een overzicht van de oproepen per maand. Het hoogste aantal oproepen werd genoteerd in de maand september en het laagste aantal oproepen lag in de maanden augustus en december. De interventie is een weergave van het aantal keer dat de permanentie onmiddellijk diende op te treden.

Maand	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12
Oproepen	23	19	21	27	22	27	17	16	33	20	25	16
Interventie	3	1	2	2	2	2	3	1	1	3	4	4

De oproepen met betrekking tot gerechtelijke onderzoeken hadden hoofdzakelijk betrekking op klachten over het gebruik van geweld (21), schending beroepsgeheim (6) en willekeurige vrijheidsbeneming (2).

De individuele onderzoeken

Van bij de start van de AIG in 2001 steeg het aantal nieuwe dossiers voortdurend om uiteindelijk te verdubbelen in 2007. Sindsdien is het aantal nieuwe dossiers gestabiliseerd.

De voorafgaande onderzoeken beperken zich tot onderzoeken tegen hoofdcommissarissen wanneer er binnen de politiedienst geen onderzoeker met de voorziene graad is of wanneer het aangewezen is dat een externe dienst het onderzoek uitvoert.

Gerechtelijke onderzoeken zijn de hoofdactiviteit van de directie onderzoeken en vergen een grotere capaciteit dan administratieve onderzoeken. Deze laatste worden overwegend door één of twee onderzoekers gedaan, terwijl de gerechtelijke onderzoeken meer inzet vergen zoals bij het uitvoeren van een interventie, gelijktijdige verhoren, confrontaties, gelijktijdige huiszoeken enz. De gerechtelijke onderzoeken die door de magistratuur aan IGEO toevertrouwd worden vereisen een specifieke gerechtelijke kennis.

Jaar	Aantal Processen Verbaal	Voorleidingen	Aanhoudingsmandaten
2007	3 412	16	1
2008	3 391	1	

Gedeconcentreerde diensten

De in het organigram voorziene capaciteit van één onderzoeker per gedeconcentreerde post is onvoldoende om lokaal het aantal klachten en aangiften te behandelen. Er wordt bijgevolg meer capaciteit ingezet om de opdrachten inzake individuele onderzoeken te behandelen.

Hierna volgt een overzicht van de ingezette capaciteit inzake onderzoeken door de posten.

Gedeconcentreerde posten	Activiteiten IGEO
Gent	61 %
Luik	70 %
Antwerpen	51 %
Bergen	85 %

3.2 ■ Statistieken 2008

Het aantal nieuwe dossiers

Van 2002 tot 2005 werd nog met de oude gegevensbank gewerkt:

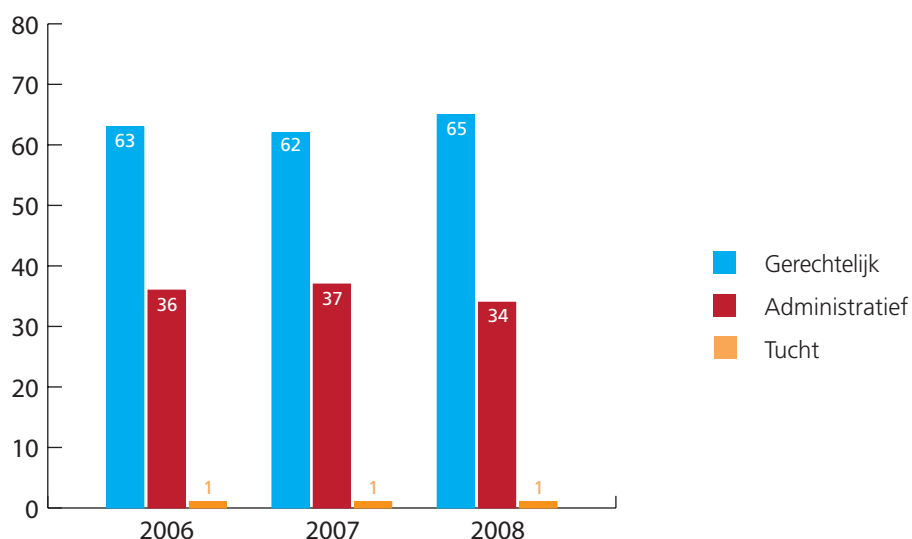
Jaar	2002	2003	2004	2005
Nieuwe dossiers	487	660	793	860

Vanaf 2006 wordt de nieuwe gegevensbank Oracle van de AIG gebruikt:

Jaar	Nieuwe dossiers	Afgesloten dossiers	Dossiers in behandeling in 2008
Overdracht database RW	-	-	38
2006	962	877	85
2007	1 079	949	130
Aantal geopende dossiers in 2008			926
Aantal behandelde dossiers in 2008			1 179

In 2008 werden 926 nieuwe dossiers geregistreerd en werden er in totaal 1.179 dossiers behandeld.

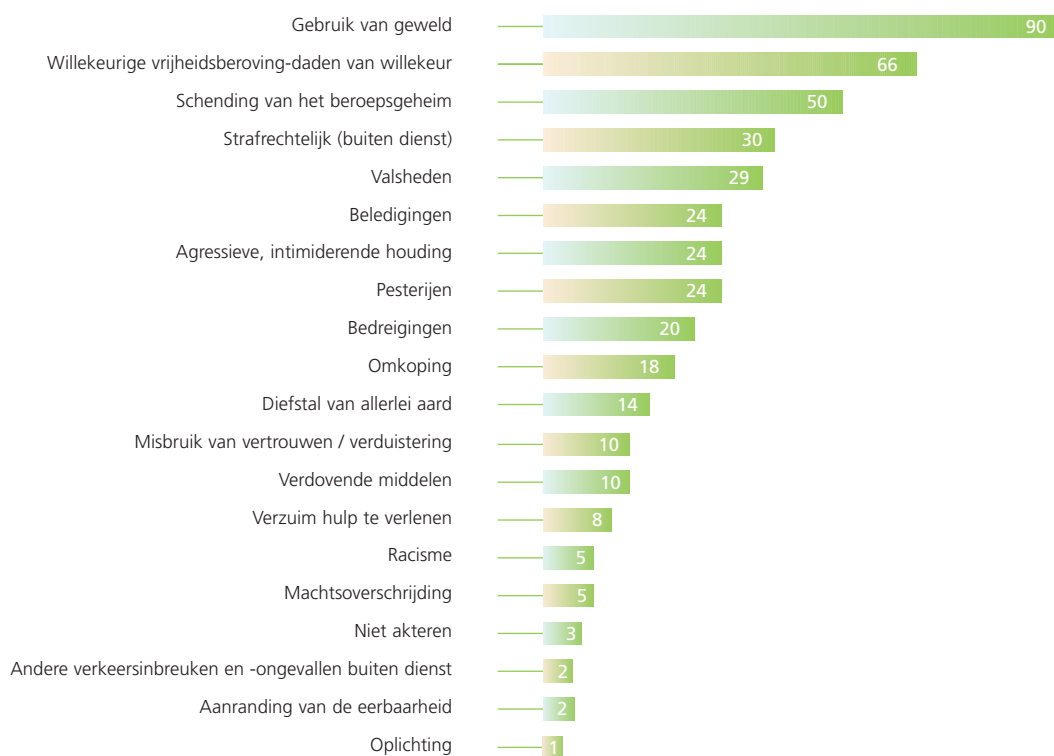
Aard van de klachten en aangiften

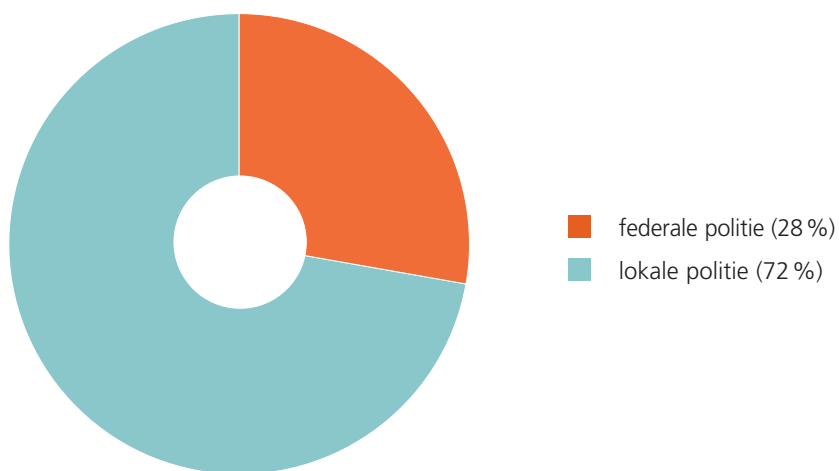
Het staafdiagram geeft het overzicht weer van de ontvangen administratieve, gerechtelijke en tuchtdossiers van de jaren 2006, 2007 en 2008. In 2008 werden er 65 % gerechtelijke dossiers, 34 % administratieve dossiers en 1 % tuchtdossiers geregistreerd. Het is de inschrijving op het centraal secretariaat die op het diagram weergegeven wordt. In werkelijkheid ligt het aantal behandelde gerechtelijke dossiers hoger omdat er na de registratie bij analyse door de coördinator en de verdere afhandeling er soms nog gerechtelijke inbreuken vastgesteld worden waardoor dan een gerechtelijk onderzoek uitgevoerd wordt. Deze wijziging nadien is (nog) niet opgenomen in het diagram.

Onder de noemer tucht vallen de voorafgaande onderzoeken die IGEO behandelt op vraag van de minister of op vraag van de politiezones in de gevallen waarin het aangegeven is dat de AIG als externe dienst het dossier behandelt. De directie doet ook onderzoeken op vraag van de tuchtraad.

Overzicht van de belangrijkste gerechtelijke dossiers

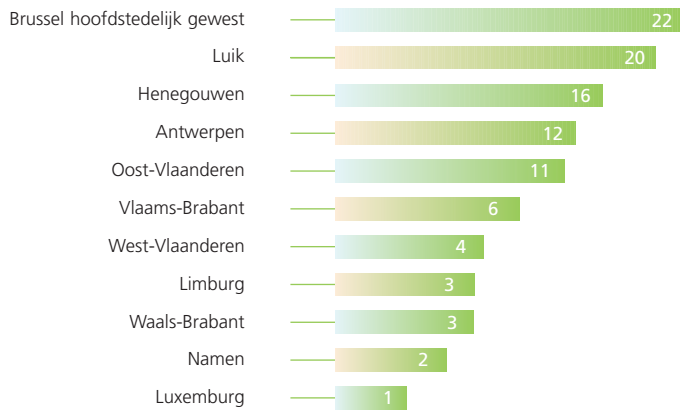

Verhouding van de dossiers onderzoeken ten opzichte van de federale politie en van de lokale politie

Het cirkeldiagram geeft enkel de verhouding weer van de dossiers waarvoor de algemene inspectie werd gevat en is geen weergave van het totaal aantal klachten en aangiften ten laste van de federale politie of van de lokale politie.

Verdeling van de dossiers per provincie + Brussel Hoofdstedelijk gewest

Het betreft de procentuele onderverdeling van de klachten ten laste van de lokale politie.

lokale politie

Gerechtelijk arrondissement	Dossiertype	Aantal
Brussels hoofdstelijk gewest	Gerechtelijk	88
	Administratief	48
Hoei	Gerechtelijk	3
	Administratief	2
Gent	Gerechtelijk	20
	Administratief	10
Bergen	Gerechtelijk	22
	Administratief	10
leper	Administratief	1
Aarlen	Gerechtelijk	1
	Administratief	4
Eupen	Gerechtelijk	1
Luik	Gerechtelijk	100
	Administratief	18
Namen	Gerechtelijk	3
	Administratief	6
Brugge	Gerechtelijk	7
	Administratief	9
Leuven	Gerechtelijk	13
	Administratief	10
Veurne	Gerechtelijk	1
	Administratief	2
Dinant	Gerechtelijk	4

Gerechtelijk arrondissement	Dossiertype	Aantal
Dinant	Administratief	2
Brussel	Gerechtelijk	8
Hasselt	Gerechtelijk	5
Doornik	Gerechtelijk	26
	Administratief	8
Kortrijk	Gerechtelijk	3
	Administratief	3
Mechelen	Gerechtelijk	2
	Administratief	4
Tongeren	Gerechtelijk	6
	Administratief	5
Turnhout	Gerechtelijk	5
	Administratief	5
Nijvel	Gerechtelijk	12
	Administratief	5
Verviers	Gerechtelijk	7
	Administratief	1
Antwerpen	Gerechtelijk	36
	Administratief	25
Charleroi	Gerechtelijk	17
	Administratief	17
Oudenaarde	Gerechtelijk	1
	Administratief	2
Dendermonde	Gerechtelijk	32
	Administratief	9
Neufchâteau	Administratief	2
Marche-en-Famenne	Gerechtelijk	1

Resultaten van de onderzoeken

Deze cirkeldiagram geeft een overzicht van de resultaten van de onderzoeken.

De afgesloten gerechtelijke dossiers worden opgenomen onder de noemer "beslissing in handen van het parket".

Bij de administratieve dossiers kan het resultaat van het onderzoek onderverdeeld worden in:

- Beslissing in handen van de tuchtoverheid.

Het betreft het totaal van alle soorten onderzoeken uitgevoerd door de dienst IGEO ten laste van zowel leden van de federale politie als van de lokale politie alwaar er onvoldoende elementen zijn ten laste van de politieambtenaar maar het nuttig geacht wordt de hiërarchie in casu de tuchtoverheid in kennis te stellen.

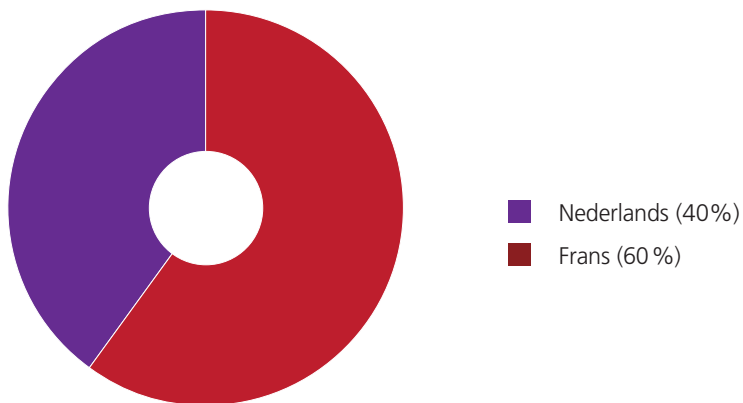
- Gefundeerde klachten.

Dit is het geval wanneer na het onderzoek blijkt dat er voldoende elementen zijn om te besluiten dat een politieambtenaar een fout heeft gemaakt. Het resultaat van een dergelijk onderzoek wordt ter kennis gebracht van de hiërarchie van de betrokken ambtenaar.

- Niet gefundeerde klachten.

Het zijn de onderzoeken waarbij er vastgesteld wordt dat er geen of onvoldoende elementen van fout aanwezig zijn ten laste van de politieambtenaar of de politiedienst. De dossiers van woord tegen woord vallen hier tevens onder. Het resultaat van een dergelijk onderzoek wordt ter kennis gebracht van de hiërarchie van de betrokken ambtenaar.

Taal van het dossier

Het betreft een overzicht van de dossiers volgens de taal waarin het onderzoek werd gevoerd. Per taalrol is een onderzoeker – coördinator verantwoordelijk voor de aanduiding van een onderzoeker – piloot en voor de opvolging van het onderzoek.

4 Directie Statuten (IGST)

De wet op de algemene inspectie stelt dat de AIG waakt over het optimaliseren van het functioneren van de federale en de lokale politie en dit met respect voor de democratie en de bescherming van de fundamentele rechten en vrijheden.

Binnen de Directie Statuten uit dit zich vooral in de uitvoering van opdrachten op het vlak van tucht, evaluatie en selectie.

In haar rol van deskundige voor de tuchtraad ziet IGST erop toe dat er een evenwicht is tussen de belangen van de politiediensten en -overheden enerzijds en de rechten en belangen van de betrokken personeelsleden anderzijds. Voorgestelde straffen mogen niet buitenproportioneel zijn maar moeten toch het nodige effect ressorteren waardoor de politie verder optimaal kan blijven functioneren. Hierbij moet tevens rekening gehouden worden met de belangen van de burger.

De opdrachten op het vlak van evaluatie gebeuren binnen IGST vanuit hetzelfde gezichtspunt. Enkel een degelijk toegepast evaluatiesysteem kan borg staan voor een optimale werking van de politie in al haar facetten.

Met betrekking tot de selecties kan enkel een grondige en kwaliteitsvolle selectieprocedure garant staan voor een degelijke werking van de politie in al haar componenten. Voor 2008 noteren we twee uitschieters.

Eerst en vooral was er de afronding van de procedure "directiebrevet" die voor het eerst sinds de oprichting van de geïntegreerde politie zorgde voor de selectie van een aantal toekomstige hogere officieren. Aangezien de IG voorzitter is van de jury die beslist over de toekenning van het directiebrevet, zorgde de Directie Statuten voor de vereiste ondersteuning bij de analyse en de behandeling van de diverse dossiers.

Daarnaast werd voor verschillende lokale politiekorpsen een nieuwe korpschef geselecteerd. Dit was ondermeer het geval voor de grootsteden Brussel en Gent. In het kader van deze selectieprocedure werd regelmatig beroep gedaan op de expertise van IGST. Hoewel dit niet tot de opdrachten van IGST behoort, verleent IGST maximaal technische steun en procedureel advies aan de voorzitter en secretaris van de selectiecommissie, die daarom verzoekt.

4.1 De Raad van Beroep

De publicatie van het KB van 20 december 2007 tot wijziging van het KB van 30 maart 2001 tot regeling van de rechtspositie van het personeel van de politiediensten, stelde een einde aan de overgangsfase betreffende de evaluatie van het politiepersoneel (BS 18 januari 2008). Hierdoor diende in 2008 nog slechts in een aantal uitzonderlijke gevallen gebruik gemaakt te worden van de in deze overgangsfase voorgeschreven adviesprocedure. De gegeven gunstige adviezen bleven immers geldig tot aan de eer-

ste evaluatie zoals voorzien in het hiervoor vermelde KB. In afwachting van de eerste evaluatie moest enkel nog een advies gegeven worden m.b.t. die personeelsleden die nog niet over een advies beschikten of die n.a.v. een vorige procedure een ongunstig advies hadden gekregen.

De nieuwe evaluatieprocedure verschaft de personeelsleden een grotere rechtszekerheid. Zo krijgen de betrokken personeelsleden al veel vroeger de kans zich zowel schriftelijk als mondeling te verdedigen. De voorschriften m.b.t. de samenstelling van de dossiers zijn veel stringenter. Bovendien is al een eerste beroepsmogelijkheid voorzien tegen een ongunstige evaluatie bij de eindverantwoordelijke voor de evaluatie. Deze laatste is trouwens verplicht om in het geval van een ongunstige eindbeslissing zowel het betrokken personeelslid als de evaluator te horen.

De gevolgen van de nieuwe evaluatieregels voor de werking van de Raad van Beroep, werden tijdens een bijzondere zitting van de Raad besproken. Aan de hand van een uitgebreide nota, die door IGST in overleg met de juridische dienst van de federale politie was opgesteld, onderzocht de Raad van Beroep welke aanpassingen aan de procedure voor de Raad van Beroep zich opdrongen. Ook de aanpassing van het reglement van inwendige orde werd besproken.

De belangrijkste wijziging betreft het niet meer systematisch uitnodigen van de verzoeker op de zitting van de Raad. Zoals voorzien in de RPPol zal de Raad van Beroep zijn oordeel vellen op basis van de in het dossier aanwezige stukken met inbegrip van het door de verzoeker ingediende gemotiveerde verweerschrift. Slechts in het uitzonderlijke geval dat de Raad vaststelt dat door de eindverantwoordelijke de rechten van de verdediging manifest werden geschonden, zal verzoeker uitgenodigd worden om alsnog gehoord te worden.

■ Ontvangen verzoekschriften

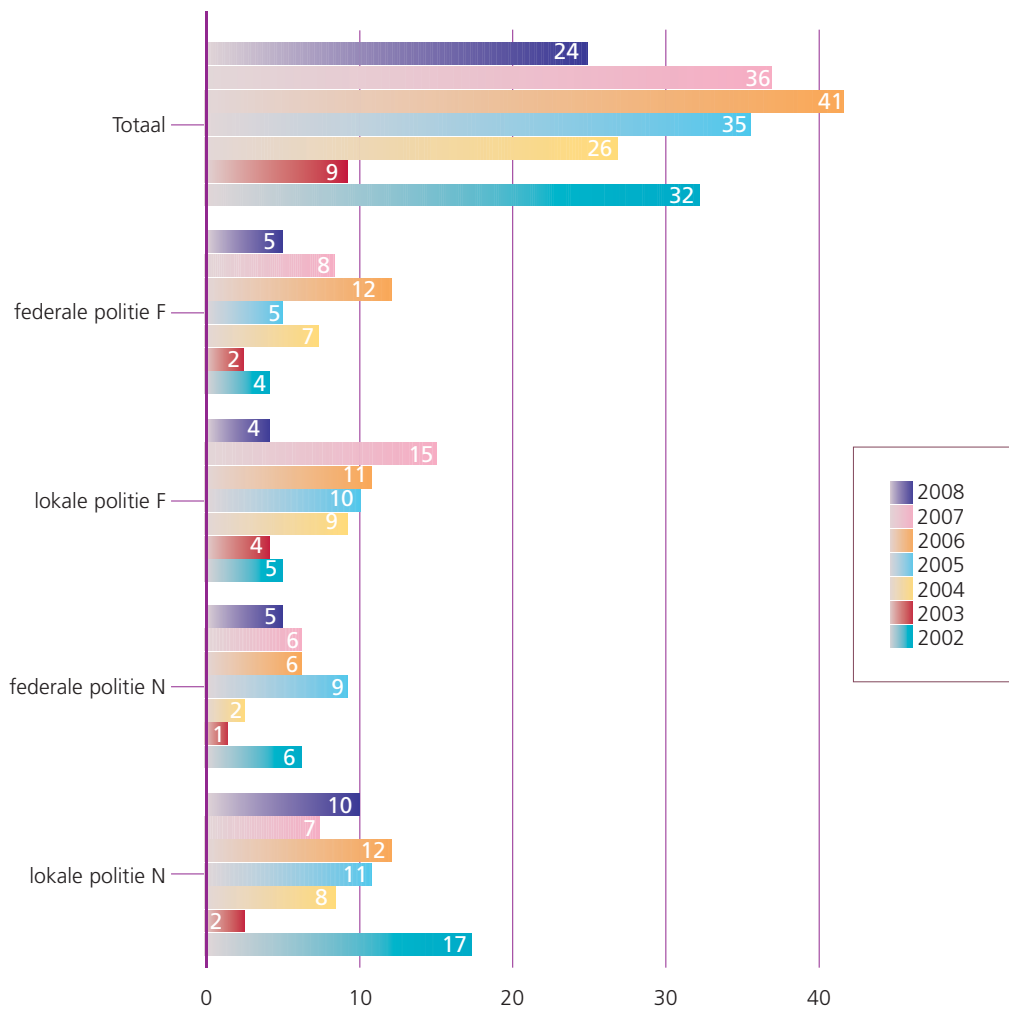
De Directie Statuten verwachtte dat het afsluiten van de eerste evaluatie-periode met de verplichte evaluatie van alle leden van het politiepersoneel, zou zorgen voor een significante stijging van het aantal bezwaarschriften. Het bleef op dat vlak echter opvallend stil. Blijkbaar werd in de overgangsfase makkelijker beslist tot het toekennen van een ongunstig advies dan dat nu overgegaan wordt tot het negatief evalueren van het functioneren van een personeelslid. Een andere mogelijke verklaring is dat, ondanks de wettelijk opgelegde termijn, toch nog niet alle personeelsleden van de politiediensten werden geëvalueerd.

Op onderstaande tabel zien we dat sinds 2002 bijna ieder jaar meer dan 30 verweerschriften tegen een negatief advies werden ontvangen. In 2008 werden aan de Raad van Beroep 24 verzoekschriften overgemaakt, waarvan 8 tegen een negatief advies (overgangsprocedure) en slechts 16 tegen een negatieve evaluatie volgens de nieuwe procedure. Dit is bijzonder weinig rekening houdende met het feit dat alle personeelsleden verplicht onderworpen moesten worden aan een (eerste) evaluatie.

Het geringe aantal verzoekschriften doet ons veronderstellen dat het functioneren van het overgrote deel van het politiepersoneel positief geëvalueerd werd door de diverse evaluatoren en/of eindverantwoordelijken.

Evolutie ontvangen verzoekschriften vanaf 2002:

Verzoekschriften	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	Différence 2007
lokale politie N	17	2	8	11	12	7	10	+ 3
federale politie N	6	1	2	9	6	6	5	- 1
lokale politie F	5	4	9	10	11	15	4	- 11
federale politie F	4	2	7	5	12	8	5	- 3
Totaal	32	9	26	35	41	36	24	- 12

Opsplitsing adviesprocedure - nieuwe evaluatieprocedure

	Advies	Nieuw	Totaal
Lokaal N	3	7	10
Lokaal F	1	3	4
Federaal N	1	4	5
Federaal F	3	2	5
Totaal	8	16	24

Behandelde dossiers

Ingevolge de nog door te voeren wijzigingen aan de procedure voor de Raad van Beroep en de bijhorende aanpassingen aan het reglement van inwendige orde, werden in 2008 nog geen verzoekschriften behandeld op basis van de nieuwe evaluatieprocedure. Dit zal pas gebeuren na de goedkeuring van het aangepaste reglement van inwendige orde in 2009.

De Raad van Beroep behandelde 12 verzoekschriften : 8 Franstalige waarvan er 4 dateren van 2007 en 4 Nederlandstalige waaronder 1 dossier van 2007 terwijl één verzoekschrift ontvangen eind 2008 pas kan behandeld worden in 2009.

Ondanks het feit dat de wetgever bij overgangsmaatregel had voorzien dat een gunstig advies behouden bleef tot aan de eerste evaluatie en regime, werd door sommige verantwoordelijken toch een nieuw en ditmaal negatief advies opgemaakt voor sommige personeelsleden. In deze gevallen kon de Raad van Beroep uiteraard enkel beslissen dat dit nieuwe negatieve advies als onbestaande moest beschouwd worden en dat het voorgaande gunstige advies behouden moest worden. Dit was het geval voor vier Franstalige en twee Nederlandstalige dossiers. De helft van de behandelde verzoekschriften had in 2008 dus betrekking op een ten onrechte gegeven negatief advies aan een personeelslid dat al over een positief advies beschikte.

Aan Franstalige kant diende uiteindelijk slechts één dossier echt ten gronde behandeld te worden. De Raad besliste het ongunstige advies te wijzigen in een vermelding "goed". Twee verzoekschriften dienden niet ten gronde behandeld te worden. In het eerste geval trok de verzoeker zijn beroep terug in terwijl in het tweede geval de korpschef zelf de beslissing had genomen om het aanvankelijke negatief advies te wijzigen in een positief advies waardoor het verzoekschrift zonder grond was.

Tenslotte was de Raad van Beroep bij de behandeling van een laatste verzoekschrift van oordeel dat het niet opportuun was een definitieve beslissing te nemen vóór de beëindiging van de lopende gerechtelijke procedure die betrekking had op de feiten die aanleiding hadden gegeven tot het toekennen van het negatief advies.

Wat de twee resterende Nederlandstalige dossiers betreft, diende er slechts één ten gronde behandeld te worden. Hier besliste de Raad om het ongunstige advies te wijzigen in een eindvermelding "goed". Voor het andere dossier verklaarde de Raad van Beroep zich onbevoegd omdat het een "evaluatie van het potentieel van de kandidaat" betrof in het kader van de selectieprocedure om toegang te krijgen tot een hoger kader.

■ Besluit

Het is waarschijnlijk te vroeg om nu al diepgaande conclusies te trekken over de nieuwe evaluatieprocedure. De voornaamste vraag die moet gesteld worden is of alle personeelsleden van de geïntegreerde politie reeds onderworpen werden aan een evaluatie. Het lijkt zeer onwaarschijnlijk dat slechts 16 van de bijna 47.000 personeelsleden het voorwerp uitgemaakt hebben van een negatieve evaluatie. Hoe dan ook, deze evaluatieprocedure zal zelf na verloop van een aantal jaren aan een evaluatie moeten onderworpen worden.

In afwachting kan wel reeds gewezen worden op een aantal aandachtspunten :

- er dient een degelijk en volledig evaluatiedossier opgemaakt te worden;
- het dossier moet alle nuttige documenten waarop de evaluatie steunt, bevatten;
- de geëvalueerde moet kennis krijgen van alle documenten en stukken die in het evaluatiedossier zijn opgenomen;
- de procedureregels omschreven in Exodus en RPPol moeten strikt opgevolgd worden;
- de eindverantwoordelijke die de ongunstige evaluatie wil bevestigen, moet verplicht de geëvalueerde en de evaluator horen.

4.2 ■ De Paritaire Commissie

De directeur van de Directie van de Rekrutering en van de Selectie van de Belgische Politie kan een kandidaat-politieambtenaar weigeren omdat deze niet voldoet aan de specifieke toelatingsvoorwaarde : 'van onberispelijk gedrag zijn'. De betrokkene kan hiertegen beroep aantekenen bij de Minister van Binnenlandse Zaken. De minister beslist op basis van het advies dat hij vraagt aan de Paritaire Commissie. In 2008 dienden slechts acht kandidaten (2F + 6N) een beroepsschrift in bij de Minister van Binnenlandse Zaken tegen de negatieve beslissing van de directeur van de Directie van de Rekrutering en van de Selectie.

■ Uitgebrachte adviezen

De Paritaire Commissie kwam dit jaar slechts éénmaal samen, nl. op 15 oktober 2008. Op deze zitting werden vijf dossiers behandeld (4N + 1F). Het betrof vier beroepen ingediend in 2007 en één in 2008. Na grondige studie van de dossiers en na betrokkenen gehoord te hebben, besliste de Commissie om voor alle kandidaten een gunstig advies over te maken aan de minister. Het staat de minister uiteraard vrij dit advies al dan niet te volgen.

4.3 ■ Tuchtrect

Indien door de hogere tuchtverheid aan een personeelslid van een politiedienst een zware tuchtstraf wordt voorgesteld, kan deze een verzoek tot heroverweging bij de tuchtraad instellen. Telkens de tuchtraad zitting houdt in het raam van dergelijk verzoek tot heroverweging wordt de Inspecteur-generaal of zijn afgevaardigde in de hoedanigheid van deskundige verplicht gehoord.

■ De rol van de directie statuten

Op de zittingen van de tuchtraad wordt de Inspecteur-generaal als deskundige vertegenwoordigd door een lid van de directie statuten. Ieder tuchtdossier wordt grondig geanalyseerd waarbij een gemotiveerd advies wordt opgesteld. Hierbij wordt telkens in een eerste fase de wettelijkheid van de gevolgde procedure nagegaan. In een tweede fase wordt een analyse ten gronde gedaan van de ten laste gelegde feiten waarbij ten slotte nagegaan wordt of de voorgestelde tuchtstraf in verhouding staat tot de ernst van de feiten die aan betrokkene kunnen ten laste gelegd worden. Het spreekt voor zich dat tijdens de debatten de visie van de algemene inspectie kan evolueren op grond van nieuwe gegevens en elementen.

■ Behandelde tuchtdossiers

Het voorbije jaar werden 83 tuchtdossiers afgesloten (50F + 33N). Hiertoe waren 134 zittingen van de tuchtraad nodig. De algemene inspectie gaf 88 definitieve adviezen waarvan 55 Franstalige en 33 Nederlandstalige.

Aan Nederlandstalige kant is er een niet te verwaarlozen daling van het aantal verzoeken tot heroverweging bij de tuchtraad, met name 34%. De mogelijks diverse oorzaken van deze daling kunnen slechts vastgesteld worden na een grondige lezing van het jaarverslag van de tuchtraad. Op dit ogenblik dienen we ons te beperken tot een loutere vaststelling zonder er voorbarige bevindingen aan te linken.

Indeling van de dossiers volgens de graad van het personeelslid

2008	Calog	AP	INP	HINP	CP	HCP	Totaal
Dossiers F	3	3	28	13	3	0	50
Dossiers N	0	1	20	8	3	1	33
Totaal	6	5	53	18	5	0	87

Van de 83 behandelde dossiers hadden er 58 betrekking op een lid van de lokale politie en 25 op een lid van de federale politie. Het totale aantal dossiers blijft min of meer ongewijzigd. De verhouding federaal - lokaal evolueert van 1/3 naar 1/2,3

■ Aanvragen tot het voeren van een voorafgaand onderzoek

De tuchtraad of een tuchtoverheid kan op basis van artikel 27 van de tuchtwet aan de algemene inspectie een verzoek richten tot het voeren of het vervolledigen van een voorafgaand onderzoek. Dit kan enkel indien zij van oordeel zijn dat er ernstige redenen zijn om dit niet toe te vertrouwen aan de hiërarchische overheid. Wanneer dergelijk verzoek gericht wordt aan de AIG is het de taak van IGST te onderzoeken of het verzoek gerechtvaardigd is.

De Inspecteur-generaal diende over 9 dergelijke aanvragen een beslissing te nemen. Zes aanvragen werden ingewilligd en drie geweigerd. Tegen deze weigeringen werd geen beroep aangetekend bij de Minister van Binnenlandse Zaken wat erop wijst dat de tuchtrechtelijke overheid de gegeven motivatie bij deze beslissing kon aanvaarden. De verzoeken waren in twee gevallen afkomstig van de federale politie en in zeven gevallen van een lokale tuchtoverheid.

■ Knelpunten inzake de tuchtprocedure

De toepassing van het tuchtrecht binnen de politiediensten is niet steeds vanzelfsprekend. Het vereist striktheid, kennis, investering in tijd en een regelmatige bijscholing. Deze verplichtingen mogen echter geen excuus zijn om van het tuchtrecht geen gebruik te maken. In bepaalde situaties, wanneer andere middelen van beheer, begeleiding of coaching falen, is de toepassing ervan een dwingende vereiste.

Om deze reden werden in de loop van 2008, in samenwerking met ADVP, DGS, de VCLP en de provinciale overheden, niet minder dan 8 provinciale informatiedagen gehouden. De hieruit getrokken lessen zullen opgenomen worden in een bijzondere publicatie waarop men steeds zal kunnen terugvallen.

Twee aandachtspunten zijn hier het vermelden waard. Eerst en vooral het feit dat een aantal procedures zonder resultaat blijven omdat de opgelegde termijnen niet gerespecteerd werden. Hier kan enkel aan verholpen worden door het zeer strikt uitvoeren van de opgelegde procedureregels en termijnen. Deze zijn immers gekend en vaststaand. In de tweede plaats dient er bijzondere aandacht geschonken te worden aan een exacte kwalificatie van het tuchtvergriep. Het volstaat niet om enkel een gedetailleerde uiteenzetting te geven van de feiten met verwijzing naar de plichten of de interne regels. De overheid moet tevens, op basis van artikel 3 van de tuchtwet, duidelijk aangeven waaruit m.b.t. het vastgestelde gedrag de niet-naleving van de professionele plichten en/of de aantasting van de waardigheid van het ambt precies bestaat. Deze belangrijke stap in het opstellen van het dossier is primordiaal zowel voor de overheid die duidelijk aanwijst wat de aanleiding was tot het opstarten van de procedure als voor het personeelslid dat zo duidelijk weet welke feiten hem ten laste worden gelegd. Enkel op deze basis kunnen trouwens de rechten van de verdediging ten volle benut worden.

■ Aanrekening uren voor tuchtverdediging

Artikel 11 van het KB van 26 november 2001 tot uitvoering van de tuchtwet laat toe aan het personeelslid en/of de tuchtverdediger om de gepresteerde uren in het kader van een tuchtprocedure voor hun werkelijke duur als dienstprestaties in rekening te brengen. In het geval van betwisting, beslist de Inspecteur-generaal of zijn afgevaardigde, na overleg met de betrokken partijen, over de uren die aangerekend mogen worden.

Twee vragen werden behandeld tot tevredenheid van betrokken partijen.

Het probleem ligt meestal in het feit dat het voor tuchtverdediging die in eerste instantie de prestaties van een externe verdediger moet valideren onmogelijk is om de effectief gepresteerde uren na te gaan. Ook de eigen overheid van de verdediger beschikt niet altijd over alle elementen om deze zelfde uren te valideren. Het is te begrijpen dat men in het kader van een goed beheer van de financiële middelen niet lichtzinnig omspringt met het toekennen van gepresteerde uren.

4.4 ■ De algemene inspectie en deontologie

De wet van 15 mei 2007 op de algemene inspectie stelt dat de AIG deelneemt aan de definiëring, het naleven en de actualisering van de politionele deontologie. De Minister van Binnenlandse Zaken duidde in uitvoering hiervan de AIG aan als permanent expert binnen de Deontologische Commissie. De Inspecteur-generaal wees een adjunct-Inspecteur-generaal en een lid van IGST aan om als experts ondersteuning te verlenen en advies te verstrekken aan deze commissie.

In de loop van 2008 werd de AIG uitgenodigd op twee zittingen van de Deontologische Commissie. De inbreng van de leden van de AIG is en blijft beperkt tot een adviserende rol op het vlak van deontologische vraagstukken. Binnen de Commissie beschikken zij over geen beslissingsbevoegdheid noch over enig stemrecht. De inhoud van de zittingen en de door de commissie genomen beslissingen worden in het jaarverslag van de algemene inspectie niet opgenomen. Deze kennisgeving behoort immers tot de prerogatieven van de Deontologische Commissie zelf.

De AIG, en meer in het bijzonder de Directie Statuten, ontvangt regelmatig zeer punctuele vragen rond de politionele deontologie. Met de deontologische code als basis en vanuit haar ervaringen opgedaan als deskundige binnen de schoot van de tuchtraad, tracht IGST de personeelsleden meer duidelijkheid te geven over wat deontologisch kan en niet kan. De scheidingslijn tussen beide is soms zeer vaag en tal van factoren spelen een rol bij de beoordeling van de gestelde probleemsituaties. De problemen situeren zich meestal in een grijze zone waarbij het persoonlijk aanvoelen en het eigen normbesef uiterst belangrijk zijn. Door haar deelname aan de politionele opleidingen die betrekking hebben op de naleving van de deontologie binnen de politie, tracht IGST het waarde- en normbesef binnen de politie op een hoog niveau te brengen en te houden. De confrontatie tussen de theorie zoals verwoord in de deontologische code en de praktijk op het terrein geeft vaak aanleiding tot geanimeerde gesprekken die verrijkend zijn voor alle betrokken partijen.

4.5 ■ Evaluatie mandaathouders

Onder normale omstandigheden wordt een mandaathouder vijfjaarlijks aan een evaluatie onderworpen nadat hij de hernieuwing van zijn mandaat heeft aangevraagd.

Daarnaast is er een "punctuele evaluatie" voorzien. Deze houdt in dat een mandaathouder bijkomend kan geëvalueerd worden wanneer een door de Koning aangewezen overheid daarom verzoekt en voor zover een gegeven dit noodzaakt.

Op dit ogenblik bestaat er bij wijze van overgangsmaatregel nog een derde soort evaluatie voor de commissarissen die aangesteld werden in een mandaatfunctie van cat. 1 of 2¹⁵. Deze mandaathouders worden na drie jaar aan een evaluatie onderworpen met het oog op hun benoeming in de graad van hoofdcommissaris.

⁽¹⁵⁾ Deze overgangsmaatregel geldt voor de selectieprocedures opgestart voor 19 oktober 2008

■ Evaluatie met het oog op de hernieuwing van het mandaat

Aangezien zowat alle mandaathouders werden aangesteld in 2001 of 2002 hebben zij hun eerste eindevaluatie gekregen in de loop van 2005 of 2006. In 2008 is enkel nog één Nederlandstalige bestuurlijke directeur-coördinator, die in 2003 werd aangesteld, aan een evaluatie onderworpen met het oog op de hernieuwing van zijn mandaat. Hij kreeg de eindvermelding “goed”.

■ Punctuele evaluatie op verzoek van een overheid

In 2008 is geen enkele “punctuele” evaluatie van een mandaathouder op verzoek van een overheid gehouden.

■ Evaluatie met het oog op de bevordering tot hoofdcommissaris

Op basis van artikel 135ter van de EXODUS kan een commissaris, die het mandaat van korpschef uitoefent, na het derde jaar van zijn mandaat, bevorderd worden in de graad van hoofdcommissaris, voor zover hij/zij een evaluatie met de vermelding “goed” heeft gekregen.

In deze context werden twee Nederlandstalige en twee Franstalige korpschefs van de lokale politie in 2008 geëvalueerd. Deze vier mandatarissen kregen een vermelding “goed” waardoor zij konden bevorderd worden tot hoofdcommissaris van politie.

■ Kennisgeving van de opdrachtbrief aan de Inspecteur-generaal

De EXODUS (artikel 72) schrijft voor dat de mandaatfuncties worden uitgeoefend in overeenstemming met de opdrachtbrief. In deze opdrachtbrief staan de doelstellingen die de mandaathouder moet bereiken en de middelen die hem daartoe ter beschikking worden gesteld.

De opdrachtbrief is een belangrijk element in het raam van de evaluaties van de mandataris, precies omdat de evaluatie afweegt hoe de mandataris heeft gefunctioneerd en in welke mate hij de met de hem ter beschikking gestelde middelen de vooropgezette doelstellingen heeft bereikt.

Omwille van het belang van de opdrachtbrief in het evaluatieproces en omdat de algemene inspectie, en in het bijzonder de Inspecteur-generaal, betrokken is in alle evaluatieprocessen van mandaathouders, dient elke mandaathouder een kopie van zijn opdrachtbrief aan de Inspecteur-generaal te bezorgen (zie art. VII.III.39 RPPol).

4.6 ■ Selectie mandaathouders

De Inspecteur-generaal maakt deel uit van de selectiecommissies voor de mandaatambten van commissaris-generaal (als voorzitter), van korpschef van de lokale politie en van directeur van de federale politie.

De Directie Statuten staat hierbij in voor de voorbereiding van de verschillende dossiers ten behoeve van de Inspecteur-generaal. Zo zamelt zij o.a. de vereiste info in m.b.t. de zone of directie enerzijds en m.b.t. de verschillende kandidaten anderzijds. Zij geeft daarbij haar advies betreffende de ontvankelijkheid van de kandidaturen.

Door haar betrokkenheid in de verschillende selectieprocedures heeft IGST ondertussen een ruime expertise weten op te bouwen op het vlak van selecties. Meer en meer doen de plaatselijke overheden, en in het bijzonder de betrokken secretarissen van de lokale selectiecommissies, dan ook een beroep op IGST om de procedures vlot te kunnen laten verlopen.

■ Selectie van korpschefs van de lokale politie

In 2008 kwamen 14 ambten (6 Nederlandstalige, 6 Franstalige en 2 tweetalige politiezones) van korpschef van de lokale politie vrij. In de betrokken politiezones werd telkens een plaatselijke selectiecommissie samengesteld. De Inspecteur-generaal of de adjunct-Inspecteur-generaal door hem aangewezen, nam aan elke zitting van de selectiecommissie deel.

Voor 13 vacante ambten van korpschef kon de selectiecommissie haar werkzaamheden in 2008 afronden en een gemotiveerd voorstel van de geschikte kandidaten aan de gemeente- of politieraad overmaken.

Overzicht van de in 2008 afgewerkte selecties :

Aantal zones per taalstelsel	Aantal kandidaturen				Aantal geschikte kandidaten
	Door kandidaten		Door selectiecommissie		
	Ingediend	Ingetrokken	Behandeld	Ontvankelijk verklaard	
5 N	47	10	37	36	22
6 F	34	5	29	29	24
2 N/F	5	0	5	5	4
Totaal	86	15	71	70	50

2008 was het laatste jaar waarin personeelsleden met de graad van commissaris van politie zonder houder te zijn van het directiebrevet konden meedingen voor het mandaat van korpschef van de categorie 1 en 2. Als gevolg van de wijzigingen in Titel III van deel VII RPPol¹⁶ kunnen vanaf 19 oktober 2008 nog enkel de personeelsleden die titularis zijn van de graad van HCP (of CP eerste klasse) of CP én houder van een directiebrevet of van dit brevet zijn vrijgesteld, deelnemen aan de selectie voor een mandaatfunctie.

■ Selectie van andere mandaathouders

In 2008 werd de selectieprocedure opgestart voor drie directeurs bij de federale politie. De oproep tot kandidaatstelling gebeurde op 18 december 2008 waarbij de uiterste datum voor het indienen van de kandidaturen vastgelegd werd op 30 januari 2009.

⁽¹⁶⁾KB van 18 september 2008 tot wijziging van sommige bepalingen inzake de mandaten bij de politiediensten (BS 9 oktober 2008)

Deze procedures zullen dus verder gezet worden in 2009. De Inspecteur-generaal heeft in 2008 enkel zitting gehad in de plaatselijke selectiecommissies voor korpschef.

4.7 ■ Nationale Selectiecommissie voor hogere officieren

Sinds de politiehervorming werden twee oproepen tot kandidaatstelling voor de toekenning van de loonschalen O7 en O8 gelanceerd. Een eerste maal in 2003 voor de referentie jaren 2001, 2002 en 2003 (jaar waarin de zes jaar loonschaalanciënniteit dient bereikt te zijn) en een tweede maal in 2006 voor de referentie jaren 2004 en 2005.

Er werd nog geen oproep uitgeschreven voor de referentie jaren 2006, 2007 en 2008 waardoor er sinds 2007 geen nieuwe zittingen meer zijn geweest van de Nationale Selectiecommissie voor hogere officieren.

De Directie Statuten heeft in 2008 binnen het kader van de baremische bevorderingen O7 en O8 enkel zijn medewerking verleend m.b.t. de analyse van beroepen bij de Raad de State tegen beslissingen genomen door de Nationale Selectiecommissie in 2006 en 2007.

Na afloop van de laatste selectie (referentiejaar 2005) heeft de commissie beslist een aantal aanbevelingen over te maken aan de minister om zo de procedure in de toekomst te verbeteren en gedeeltelijk een antwoord te bieden aan bepaalde criticasters.

Door IGST werd een dossier opgemaakt dat na goedkeuring door de commissie in juli 2007 aan de minister werd overgemaakt. De voorstellen die passen in het huidige wetmatig kader slaan uitsluitend op :

- de inhoud en het verspreiden van de oproep naar de kandidaten;
- de communicatie tussen de kandidaten en de commissie;
- de chronologie van de activiteiten van de commissie;
- het bijhouden van de persoonlijke dossiers;
- de organisatie van een debat rond de modaliteiten van deze selectie.

De vergelijking van de aanspraken en verdiensten opgelegd door de wetgever in deze procedure heeft misschien haar grenzen getoond door het complexiteitsniveau dat deze selectie in de uitvoering veroorzaakt wanneer het gaat over een groot aantal kandidaten die met elkaar moeten vergeleken worden.

We mogen niet uit het oog verliezen dat om het even welk initiatief dat genomen wordt, dit binnen de bestaande statutaire bepalingen moet passen en deze tevens het behoud van een zekere coherentie moeten waarborgen.

Eind 2008 werden de diverse betrokken partijen door het SAT Binnenlandse Zaken uitgenodigd op een vergadering. Ook een vertegenwoordiger van IGST was op deze vergadering aanwezig. De voorstellen van de commissie werden besproken en aanvaard. Iedereen was het erover eens dat de samenstelling van de nieuwe selectiecommissie prioritair was om nadien de nieuwe modaliteiten in te voeren.

4.8 ■ De selectiecommissie voor personeelsleden van het niveau A

Door de invoering van het nieuw Calog-statuut is een einde gekomen aan de procedure waarbij de toekenning van de hoogste loonschalen diende te gebeuren door een selectiecommissie.

In 2008 werden enkel nog de procedures voor de toekenning van de loonschalen AA4 en A4A voor de toetsingsjaren 2004 en 2005 afgerond.

4.9 ■ Het directiebrevet

In september 2007 werden 60 commissarissen (33N + 27F) toegelaten tot de promotieopleiding HCP (directiebrevet sessie 2006). Deze opleiding werd in 2008 afgesloten met een examen, waaraan 55 kandidaten (30N + 25F) deelnamen. De taak van de Directie Statuten bestond uit de voorbereiding van de zittingen van de jury. Zij verleende de nodige steun aan de voorzitter en aan de leden en de secretarissen van de jury. IGST analyseerde in dit kader o.a. alle stageverslagen. De kandidaten moesten hun schriftelijke proef mondeling verdedigen voor een jury. De Inspecteur-generaal was voorzitter van de voormelde jury die verder bestond uit de afgevaardigde van de directeur-generaal DGS, twee hoofdcommissarissen van de federale politie en twee van de lokale politie. Na hun mondelinge uiteenzetting werden de kandidaten hieromtrent ondervraagd door de juryleden. Tevens werden hen vragen gesteld m.b.t. de stage die zij in de loop van hun opleiding volgden.

Uiteindelijk behaalden 48 commissarissen (26N + 22F) het directiebrevet. Voor de beslissing over het al dan niet geslaagd zijn, baseerde de jury zich op een globale evaluatie van de schriftelijke en mondelinge proef evenals op de activiteiten- en stageverslagen.

Hun effectieve benoeming tot de graad van hoofdcommissaris bekomen de geslaagde kandidaten pas nadat zij een functie van HCP via de mobiliteit toegewezen krijgen.

5 De gedeconcentreerde posten

Elk jaar sturen de gedeconcentreerde diensten een activiteitenverslag aan de centrale directie van de AIG.

Dit verslag heeft zowel betrekking op hun eigenlijke activiteiten, met name contacten onderhouden met het lokale niveau, als op activiteiten die zij uitvoeren in het raam van de specifiekere activiteiten van de centrale diensten.

Deze specifieke activiteiten omvatten:

- de uitvoering van gerechtelijke of administratieve onderzoeken als gevolg van klachten of aangiften;
- de deelname aan inspectieopdrachten en auditopdrachten die door de centrale directie IGIN worden gecoördineerd.

Hierdoor bieden de gedeconcentreerde diensten een belangrijke steun aan de centrale diensten van de AIG.

Hieronder vermelden we voor elke post de belangrijkste activiteiten die in 2008 werden ontplooid.

5.1 Antwerpen

De geleverde inspanningen behoorden in hoofdzaak tot de bevoegdheidsfeer van de individuele onderzoeken (IGEO), m.n. 51 % (dit is andermaal een bevestiging van de voorgaande jaren), waarvan 11% administratieve onderzoeken en 40% gerechtelijke onderzoeken.

Opvallend is wel de toename van de activiteiten die werden ontplooid ten voordele van IGIN.

Er werden in 2008 door de gedeconcentreerde dienst weliswaar geen audits uitgevoerd, opvallend is wel de toename van de inspectieopdrachten. In 2008 werden 17% van haar activiteiten aan inspectieopdrachten besteed (7% in 2007).

Op vraag van een burgemeester werd een personeelsbevraging uitgevoerd die een beter inzicht moest verschaffen betreffende de perceptie van het personeel over het leiderschap van het korps. De resultaten van deze bevraging werden al besproken met de burgemeester en worden in 2009 meegedeeld aan de personeelsleden en de leden van de politieraad.

De opvolging van de aanbevelingen van een audit- aanbevelingen die door een externe organisatie werden gedaan en die gedeeld werden door de AIG- zal door de AIG worden verzorgd.

Betreffende de inspectieopdrachten werden de volgende opdrachten mede uitgevoerd: inspecties op de alcoholcontroles uitgevoerd door de Wegpolitie waarbij alle verkeersposten van de provincie aan bod kwamen en inspecties naar de correctheid van de opgeslagen gerechtelijke gegevens.

De dienst bleef contacten onderhouden met de parketmagistraten, de korpschefs, de verantwoordelijken intern toezicht, de Dirco's en de Dirjud's.

5.2 ■ Gent

Ook te Gent behoorden de geleverde inspanningen in hoofdzaak tot de bevoegdheids-sfeer van de individuele onderzoeken (IGEO) (15 administratieve dossiers en 32 gerechtelijke dossiers). In vergelijking met voorgaande werkingsjaren is er een toename vast te stellen.

Wat de individuele onderzoeken betreft, stelde de dienst 234 processen-verbaal op in het kader van gerechtelijke dossiers.

Met betrekking tot administratieve onderzoeken werden er 15 verslagen opgesteld die resulteerden in 25 administratieve verhoren.

Als we meer in het bijzonder kijken naar de audits en inspecties, stellen we vast dat de post deelnam aan de audit van de politiezone Polder. De gedeconcentreerde dienst zal eveneens de opvolging ervan verzorgen.

Daarnaast werden contacten onderhouden met de zones en met de verschillende mandaathouders.

5.3 ■ Luik

De inspanningen in het domein van de individuele onderzoeken (IGEO) blijven ook in 2008 in stijgende lijn: 70% van de activiteiten (tegenover 60% in 2007). 25% van de activiteiten werd voorbehouden aan inspectieopdrachten.

De aldus vrijgekomen capaciteit werd besteed aan gerechtelijke taken.

Wat de individuele onderzoeken betreft werden 149 nieuwe dossiers geregistreerd (waaronder 17 administratieve). We merken hier voor de eerste maal een dalende trend (een daling van 14% in vergelijking met 2007).

Niettemin werden in 2008 713 processen-verbaal opgesteld, oftewel een stijging van 32% in vergelijking met 2007.

De meeste capaciteit bleef gaan naar de PZ Luik. Ongeveer 1/3 van uit de Luikse regio afkomstige dossiers had betrekking op personeelsleden van de PZ Luik.

20% van de behandelde dossiers had betrekking op de federale diensten.

De klachten hebben voornamelijk betrekking op machtsmisbruik en daden van willekeur (18%), slagen en verwondingen (15%), pesterijen en dreigementen (13%) en schendingen van het beroepsgeheim (9%).

In tegenstelling tot de voorgaande jaren werden in 2008 door de post te Luik geen nieuwe audits uitgevoerd. Wel werd de opvolging gedaan van uitgevoerde audits in de politiezones Centre-Ardenne, Beyne-Fleron-Soumagne en Gaume.

Betreffende de inspectieopdrachten werden de volgende opdrachten mede uitgevoerd: inspecties op de alcoholcontroles uitgevoerd door de Wegpolitie (Luik, Namen, Aarlen), inspecties naar de correctheid van de opgeslagen gerechtelijke gegevens en een

enquête naar "nieuwkomers in de politiezone" (in de politiezones Semois-Lesse, Sud-Luxembourg, Fagnes, Trois Vallées, Herstal en Des Arches).

Daarnaast werden ook contacten onderhouden met de zones en met de verschillende mandaathouders.

5.4 ■ Bergen

Op het gebied van audit en inspectie was de dienst genoodzaakt zich te beperken tot het geven van steun aan de audit voor de PZ Collines, dit gelet de lagere personeelsbezetting. De dienst nam wel deel aan inspecties betreffende de alcoholcontroles uitgevoerd door de Wegpolitie, m.n. te Bergen en Peruwelz.

Op het vlak van de individuele onderzoeken blijkt op basis van de cijfers dat er ten aanzien van 2007 een daling is.

In 2008 werden 55 gerechtelijke dossiers en 25 administratieve dossiers behandeld. Dit brengt het totaal op 75 dossiers, terwijl dit in 2007 nog 120 dossiers waren.

De dienst bleef deelnemen aan de vergaderingen van de interne controlediensten van het gerechtelijk arrondissement Bergen en bleven de contacten behouden met de zones en mandaathouders.

6 ■ Personeel, begroting en logistiek

6.1 ■ Personeel

Het HRM-beleid is sinds augustus 2008 in handen van een juriste/experte statuten. Gelet de complexiteit en de permanente evolutie van het personeelsstatuut was dit geen overbodige luxe. De HRM-verantwoordelijke stond immers ook in voor de opvolging van de juridische argumentatie in zake bepaalde verzoekschriften ingediend bij het Grondwettelijk Hof tegen de Wet op de AIG.

In deze dossiers werden eind 2008 door het Hof meerdere arresten geveld. Het Hof hechtte over bijna de gehele lijn zijn goedkeuring aan de wettelijke bepalingen die de specifieke statutaire toestand (personeelstoelage, verwijderingsmaatregelen uit de AIG) en de bijzondere bevoegdheden (algemeen en permanent inspectierecht, opdrachten in zake tucht) van het personeel van de AIG regelen.

In diezelfde periode werd het ook duidelijk dat personeelsleden van de AIG die geen titularis waren van het brevet van onderzoeker op basis van artikel 39 van de wet op de AIG, wel konden deelnemen aan een functionele gerechtelijke opleiding met het oog op het verwerven van deze competentie.

Het personeelskader zoals vastgelegd bij Koninklijk besluit van 7 februari 2007 voorziet

nog steeds in een bestand van 95 personeelsleden. Op 31 december 2008 waren vijf personeelsleden niet structureel out-gedetacheerd naar een syndicale organisatie of naar de federale en lokale politie.

Gelet het gegeven dat de Regering Letermé I tijdens haar begrotingsbesprekingen had besloten tot een aanwervingstop, waren de gevolgen ook in de AIG voelbaar. Enkel een aantal natuurlijke afvloeiingen (pensionering, mobiliteit) konden worden opgevangen door drie nieuwe operationele personeelsleden aan te trekken. Voor de goede werking en de vervulling van haar missie zijn nieuwe aanwervingen bij de AIG nochtans wenselijk.

6.2 ■ Begroting

De totale begroting van de AIG bedroeg 6.856.000 euro die als volgt werd geventileerd:

- 6.226.000 euro voor personeelskosten;
- 563.000 euro voor werkingskosten;
- 67.000 euro voor investeringskosten.

In de loop van 2008 werden twee begrotingen opgemaakt. Eén onder de Regering Verhofstadt III en vervolgens een onder de Regering Letermé I met een nieuwe berekeningsbasis.

6.3 ■ Logistiek

De budgettaire beperkingen naast een impact op de personeelsbezetting eveneens een impact op de investeringen (de investeringen bedroegen 67.000 euro in 2008 tegenover 201.000 euro in 2007).

In deze tijden van strenge besparingen en onafhankelijk van het dagelijks beheer werden enkel de aankoop van te vervangen computers toegestaan.

7 ■ Diverse activiteiten

Ook in 2008 werd de interne organisatie van de algemene inspectie voortgezet met inachtneming van de bepalingen van de nieuwe wet op de algemene inspectie.

De AIG zette in 2008 haar contacten met de federale politieraad voort. Zo werd de AIG - als extern expert- gevraagd haar advies betreffende de "*Evaluatie 10 jaar politiehervorming*" aan de voorzitter van de federale politieraad over te maken.

Op het gebied van "*preventie en bescherming op het werk*" kan worden aangestipt dat een van onze leden zijn diploma preventieadviseur heeft behaald. Dit is binnen de AIG een welkome aanvullende competentie aangezien hij aldus de functie van interne preventieadviseur waarneemt.